

DYJETA (14) *sb f*

die- (8), dyje- (6).

-e- (9), -é- (2); -e- *Mącz*; -e- : -é- *Oczko* (8 : 2); a *jasne*.

sg *N* dyjeta (3). ◇ *G* dyjety (3). ◇ *D* dyjecie (1). ◇ *A* dyjetę (4). ◇ *I* dyjetą (1). ◇ *L* dyjecie (2).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI i XVIII w.

1. *Umiar w jedzeniu, odżywianie ograniczone do pewnych tylko pokarmów zalecane dla zachowania lub ratowania zdrowia; curatio valetudinis Mącz; parsimonia, curatura Cn [diaeta – też postanowienie życia ustawicznego tak w jedzeniu jako i w picciu Mącz 84b; – pewne stanowienie, które w picciu i w jadłach zachowuje Calep; skromność w życiu, zdrowiu dogadzająca, miarkowanie zdrowia życiem – diaeta Cn] (13) : trzeba tedy tego/ aby fye naturze do fyc czyniło/ obroku iéy/ iefli zbyt ni/ á zaważda/ wymuiąc: á zdrowie y áppetyt ták reguluiąc/ iákoby fye nic diety nie obciázýło ani obráziło. Oczko 24v, 24, 28v [2 r.], [41]v; Clinicus – Lekarz przez diety vzdrawiaiaçi. Calep 207a; ktorzy będąc walecznymi/ nágarścią nábrány obrokiem wody/ do żywności (gdy potrzebá) przeftáwáią. [...] W Zołnierzu zásię woiennym: ktoż na tákíe diecie przeftanie? PowodPr 62.*

Zwroty: »dyjecie miejsce dać; dyjety przystrzegać« (1 : 1): ciało dobrze przedtym przepurgowawfzy/ á porządnie fiedząc dijetę przyftrzegaymy dobréy. Oczko 28v, 30v.

»stanowić, ustawić dyjetę« (1 : 1): Curationem valetudinis praescribere, Vftáwíc komu dijetę/ á pożywanie pokarmów dla záchowánia zdrowia. Mącz 73c; [krew puścić] y z niéy przypátrzywfzy fye zbyt kowi/ fyropy ftánowic/ y dietę ták porządną/ iákoby fye iedzeniem áni picciem/ y przed cieplícami/ y w cieplících nie grzé- fzyło Oczko 24.

»w dyjetę wprawić« (1): á iuż go przepurgowawfzy/ y w dijetę dobrą wprawiwfzy/ obáczmy/ iefli wątroby gorácéy/ álbo głowy zápalonéy/ albo żołądká fłábégo Oczko 26.

Wyrażenie: »dyjeta dobra« [szyk 2 : 1] (3): lékárftwa [...] niedádzą błádzic/ áni w niebefpieczeńftwo chorého wpędzić iefli przy dobréy dijecie ná czás będą dáwáné. Oczko 34v, 26, 28v.

a. [Post: Tyś Pánie czynił dietę/ ktorą záfłużyło obzárftwo náfze/ gdyś fie pościł dla nas. *WujPosN* 1584 265 (Linde).]

2. *Biesiada; coena, compositio, concaenatio, convivium, dapes, epulum Cn* (1) : [Leniwy] Częftý gość á nie- wdzięczny náwiedz a fásiády/ Nie dba na wráganie/ záftáwa obiady. A gdy nie ma Diety/ wlezie gdzie do brogu: Leży trzy dni/ trzy nocy: iákoby w połogu. *KlonWor* 34.

Synonimy: 2. *bankiet, biesiada, kołacyja, uczta*.